

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.617/2024/8.

A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter előadó bíró

Dr. Remes Gábor bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró

Dr. Szilas Judit bíró

A felperes: felperes1
cím1

A felperes képviselője: Dr. Kemény Balázs kamarai jogtanácsos

Az alperes: Fejér Vármegyei Kormányhivatal
cím2

Az alperes képviselője: Dr. Simon Katalin kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben hozott FE/FOGY/00144-5/2024.
számú határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének
vizsgálata

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Veszprémi Törvényszék
12.K.700.485/2024/11. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes (12. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 12.K.700.485/2024/11. számú ítéletét úgy változtatja meg, hogy az alperes FE/FOGY/00144-5/2024. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 115.000 (száztizenötezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett 30.000 (harmincezer) forint kereseti illetéket és a 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2023. március 22. napján 12 óra 05 perckor a felperes üzemeltetésében lévő cím3 szám alatti egyéb1 kereskedelmi egységben (a továbbiakban: üzlet) ellenőrzést végzett az egyes alapvető élelmiszerek hatósági árának ellenőrzése nevű témavizsgálat keretében. Az ellenőrzés megállapításait a 02434 számú jegyzőkönyvben rögzítette, mely szerint az ellenőrzés kezdődő időpontjában az eladótérben csirkemell és csirkefarhát termék nem volt; a raktárban az előbbi termékből 11 kg volt készleten, míg az utóbbiból raktárkészlet nem volt fellelhető.

[2] Az eljárásban a felperes adatokat szolgáltatott – többek között – a kérdéses termékek cikkszám szerinti értékesítési adatairól, az ellenőrzés napjának nyitókészletéről, az aznapi beszállításokról, az ellenőrzésig és az aznapi zárásig eladott termékmennyiségekről, a kasszaszoftver adatairól.

[3] Az alperes az FE/FOGY/00557-10/2023. számú határozatával 600.000 forint összegű bírságot szabott ki a felperes terhére. Megállapította, hogy a felperes megsértette az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Kormányrendelet (a továbbiakban Árstop r.) 2. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakat, mert az ellenőrzés időpontjában az eladótérben nem volt csirkemell és csirkefarhát termék, annak ellenére, hogy az ellenőrzés időpontjáig a felperes nem értékesítette e két termékből a 2021. évi napi készlet mennyiséget, sem pedig annak kétszeresét. A felperes nem gondoskodott arról, hogy a két terméket a vásárlók számára olyan mennyiségben biztosítsa, amely a folyamatos kiszolgáláshoz elegendő.

A megelőző bírósági eljárás

[4] A felperes keresete alapján eljárta Veszprémi Törvényszék a 12.K.701.190/2023/8. számú ítéletével (a továbbiakban: alapítélet) az alperes FE/FOGY/00557-10/2023. számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[5] Megállapította, hogy a csirkemell termék folyamatos eladására és a raktáron lévő mennyiségére figyelemmel a felperes folyamatos áruellátást biztosított, ezért e termék tekintetében jogsértés nem történt.

[6] A csirkefarhából ez ellenőrzésig 5 kg-ot adtak el és 0 kg volt a raktárkészlet az ellenőrzés időpontjában, azaz még egy tájékozott fogyasztótól elvárható magatartás esetében sem lett volna kielégíthető a fogyasztói igény. 9 óra 6 perc és 16 óra 47 perc között csirkefarhából nem értékesítettek, azaz az 5 kg értékesítése 9 óra 6 percig történt meg. Az ellenőrzéskor, azaz 12 óra 5 perckor már három órája nem volt csirkefarhát a polcon és a raktáradatok alapján nem is lett volna rá lehetősége a felperesnek, hogy az arra vonatkozó fogyasztói igényt kielégítse. Mindezekre tekintettel az Árstóp r. 2. § (1) bekezdésének *c)* pontjában foglalt folyamatosságot az alperes helytállóan értelmezte, a csirkefarhát esetében a jogsértés megállapítható.

[7] A bírság összecszerúsége, az esetlegesen alkalmazandó figyelmeztetés vizsgálata körében ugyanakkor alaposnak találta a keresetet. Az új eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy a csirkemell termékek vonatkozásában az alperes jogsértést nem állapíthat meg. A jogsértés miatt alkalmazott szankció körében figyelemmel kell lennie arra, hogy a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 9. § (3) bekezdésének *b)* pontja a figyelmeztetés szankciót is lehetővé teszi. Az alperesnek a feltárt tényállási elemekhez igazodóan kell meghatározni azokat a mérlegelési körülményeket, amelyeket megfelelően súlyozva, a felperes jogsértésére egyediesítve, okszerűen kell rögzíteni és ekként kell meghatározni a jogsértéssel összefüggésben esetlegesen alkalmazandó szankció fajtáját, illetőleg mértékét.

A megismételt eljárásban hozott közigazgatási határozat

[8] Az alperes a megismételt eljárásban az FE/FOGY/00144-5/2024. számú határozatával a felperessel szemben 300.000 forint összegű bírságot szabott ki. Az alapítéletében foglalt megállapításokra tekintettel rögzítette, hogy a felperes jogsértést követett el azzal, hogy az eladótérbe nem volt kihelyezve csirkefarhát termék az ellenőrzés kezdő időpontjában annak ellenére, hogy a vállalkozás az ellenőrzés kezdő időpontjáig még nem értékesítette a 2021. évi átlagos napi készletmennyiséget, sem pedig annak kétszeresét, a raktárban pedig csirkefarhát nem volt. A felperes tehát nem gondoskodott arról, hogy a csirkefarhát kihelyezését olyan mennyiségben biztosítsa, hogy az a vásárlók kiszolgálására áruhiány elkerülésével folyamatosan elegendő legyen. Megállapította, hogy a jogsértés egy termékkört érintett, amellyel a felperes megsértette az Árstóp r. 2. § (1) bekezdés *c)* pontjában foglalt követelményeket. A Szankció tv. 2. § (1) bekezdésére, 2. § (3) bekezdésének *c)* pontjára, továbbá 9. § (1) és (2) bekezdéseire figyelemmel döntött az Árstóp r. 3. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bírság kiszabásáról. A Szankció tv. 10. § (1) bekezdésében foglaltakat vizsgálva megállapította, hogy a jogsértés sérti a fogyasztók azon lehetőségét, hogy a hatósági áras termékből vásároljanak olyan mennyiséget, amely a 2021. évben a hét adott napján átlagosan vásárolhattak volna. Az árstoppal érintett termékek alapvető élelmiszerek, szükségesek a létfenntartáshoz, a mindennapi élethez. A jogsértéssel elért előny nem volt megállapítható, a jogsértés elhárításával, helyreállításával kapcsolatosan költség nem merült fel. Kifejtette, hogy a jogsértéssel okozott hátrány nem volt visszafordítható, az érintettek köre nem megállapítható, az ellenőrzés kezdő időpontjában a jogsértés bizonyítottan fennállt. A felperes terhére ugyanezen jogsértő magatartás ismételt tanúsítása nem állapítható meg, az eljárás során együttműködött a hatósággal. A felperes működése számos fogyasztót érint, ezért a jogszabályi előírások betartása tőle elvárható. Kiemelt körülményként vette figyelembe, hogy az Árstóp r.-t a magyar családok védelme

érdekében alkották meg, amely az alapvető élelmiszerek esetében a hatósági árak betartása mellett a megfelelő mennyiség biztosítását is előírja a kötelezettek számára.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[9] A felperes a keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megsemmisítését, másodlagosan annak megváltoztatását kérte, akként, hogy a bíróság az eljárást jogsértés hiányában szüntesse meg, harmadlagosan az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[10] Jogszabálysértésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. §-ában és 6. §-ában foglaltak sérelmére hivatkozott, és kifejtette, hogy az Árstóp r. 2. §-ának rendelkezései szerint az árusítási kötelezettség nem adott időpillanatra, hanem napi készletmennyiségre vonatkozik. A csirkefarhát termékből ugyan az ellenőrzésig csak 5 kg-t adott el, azonban a nap folyamán 28 kg-ra növelte a készletmennyiségét, amely a 2021. évi átlagos napi készletmennyiség négyszeresének felel meg.

[11] Állította, hogy a bírság mérlegelése nem megfelelő, mértéke eltűzött, továbbá a Szankció tv. 6. § (3) és (5) bekezdésére, valamint 9. § (3) bekezdésének d) pontjára figyelemmel figyelmeztetés szankció alkalmazása nem volt kizárt az ügyben. Hivatkozott arra, hogy a Szankció tv. 6. § (3) bekezdése szerint figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha az elkövetett jogsértés csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható. Az Árstóp r. 1. számú mellékletének 5. pontja a csirkemell és a csirkefarhát tekintetében egy termékkört jelöl, azonban ezen termékkör alatt négy terméket is forgalmaz, amelyet az alperesnek is értékelnie kellett volna. Hivatkozott arra is, hogy a fogyasztókat joghátrány nem érte, az ellenőrzés időpontjáig csupán két kilogrammal kevesebbet árusított, mint a 2021. évi adott napi átlagos mennyiség. Az alperes nem igazolta azt, hogy a családok alapvető ellátása került veszélybe vagy helyettesítő terméket kellett volna beszerezniük. A visszafordíthatóságára vonatkozó megállapítás értelmezhetetlen. Az Árstóp r. az ismételt jogsértés esetében az azonos jogsértés vizsgálatát írja elő, ezért más szankciót tartalmazó határozatok nem voltak figyelembe vehetők, továbbá a gazdasági súlyára hivatkozás diszkriminatív. A magyar családok érdekeire utalás szintén nem megalapozott, mert az Árstóp r. a piaci zavarok által okozott rendellenességek elhárítását célozza.

[12] Az alperes védekezése a kereset elutasítására irányult, mert álláspontja szerint a keresettel támadott határozata megalapozott és jogszerű.

A jogerős ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság a 2024. június 6. napján kelt jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[14] A jogerős ítéletben foglaltak szerint abban a kérdésben kellett dönten, hogy az Árstóp r. 2. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt folyamatosság rendelkezésének megsértése miatt a csirkefarhát termék tekintetében a felperesre az Árstóp r. és a Szankció tv. szabályai szerint milyen fajtájú szankció alkalmazásának van helye, illetőleg a szankció

alkalmazásával összefüggően az alperes az indokolási kötelezettségének a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel eleget tett-e.

[15] Megállapította, hogy a Szankció tv. 6. § (2) bekezdése a figyelmeztetés, mint szankció alkalmazását csak olyan közigazgatási bírságok esetében teszi lehetővé, amelyeket törvény vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendelet rendel kiszabni.

[16] Az alperes a határozatában a minimumhoz közelítő értékű, a maximum bírság 10%-át kitevő bírságot szabott ki, az egyes szempontokat a Szankció tv. 10. § (1) bekezdésének *a-g)* pontjai mentén értékelte. Figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés az Árstóp r. szerint egyféle termékkörrel érintett, és a felperes az Árstóp r. 3. § (3) bekezdésére is tekintettel az üzletében első alkalommal sértette meg a jogszabályt. A fogyasztói jogsérelem emellett abban áll, hogy a felperes az Árstóp r. 2. § (1) bekezdés *c)* pontjával ellentétben a folyamatos ellátást nem biztosította. Az alperes mérlegelése a Kp. 85. § (5) bekezdésének megfelel, az nem tekinthető okszerűtlennek, a bírságösszeg nem eltúlzott.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítást, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását és az alperes határozatának megsemmisítését, szükség esetén új eljárásra kötelezését kérte.

[18] A felülvizsgálati kérelmének – konkrét jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozó – részében előadta, hogy az Árstóp r. 2. § (1) bekezdés *b)* pontjának helyes értelmezése szerint az árusítási kötelezettség semmiképp sem redukálható az ellenőrzésig eltelt időtartamára. Ennek alapján a törvényszék megalapozatlanul és okszerűtlenül „hagyta helyben” az alperes határozatát. Ehhez kapcsolódóan a felülvizsgálati kérelmében kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a felülvizsgálati kérelme nem tartalmaz az Árstóp r. 2. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti folyamatossággal kapcsolatos kérelmet.

[19] Előadta, hogy a felülmérlegelés tilalma nem azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság ne pontosíthatta volna a tényállást, hiszen fel kellett volna oldania az ellentmondást a marasztaló határozat és az általa szolgáltatott tényadatok között. Az alperes ugyanis iratellenesen állapította meg, hogy az üzlet nem rendelkezett a perbeli időpontban csirkefarhátból árukészlettel. Ennek alátámasztásául hivatkozott arra, hogy az alapeljárásban milyen adatokat csatolt. A hatóság iratellenesen állapította meg a tényállást és megalapozatlan döntést hozott, ezért az elsőfokú bíróságnak kötelezettsége lett volna a határozat tartalmi ellenőrzése. Mivel a törvényszék ezt elmulasztotta, nem tett eleget – az Ákr.-ben rögzítettek szerint – a tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségének. Az Árstóp r. 1. melléklet termékkörre vonatkozó 5. pontja szerint a termékeket összevontan kellett volna figyelembe venni, ebből következően jogsértést nem követett el.

[20] Állította, hogy az elsőfokú bíróság az Árstóp r. értelmezése során eltért a Kúria közzétett határozataiban (Pfv.III.20.924/2020/6.; Kfv.I.37.021/2022/7.; Kfv.I.35.291/2022/6.) foglaltaktól, az Árstóp r. céljának meghatározása ugyanis – amely nem az áru „minden pillanatban” való elérhetőségét teszi kötelezővé, hanem a rendszeres utántöltést írja elő – nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelménynek.

[21] Utalt arra is, hogy álláspontja szerint a C-557/23. számú eljárásra figyelemmel fennáll az előzetes döntéshozatali eljárás szükségessége.

[22] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a döntése nem az Árstóp r. 2. § (1) bekezdés b) pontjának, hanem a 2. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésén alapul.

[23] A felperes az iratellenességgel kapcsolatos álláspontját nem fejtette ki részletesen, az általa előadottak nem felelnek meg a valóságnak, az ellenőrzés megállapításainak. Az ellenőrzés időpontjában az üzletben nem volt csirkefarhát, azt bemutatni nem tudták. A nyitó készlet az ellenőrzés időpontjáig elfogyott, a további beszállítás pedig az ellenőrzés befejezése után történt, tehát az ellenőrzés időpontjában nem volt csirkefarhát az üzletben. Ezen a határozatban értékelt tényen nem változtat az, hogy az ellenőrzés után történt még beszállítás és eladás csirkefarhátból.

[24] A felperes a felülvizsgálati eljárásban tartott tárgyaláson hivatkozott arra, hogy az Európai Unió Bírósága a C-557/2023. számú ügyben időközben ítéletet hozott. Álláspontja szerint az ezen ítéletben foglaltak a Kp. 85. § (3) bekezdésére, valamint a Kúria Kfv.III.37.488/2024/5. számú ítéletében kifejtettekre tekintettel a jelen eljárásban sem hagyhatók figyelmen kívül.

Az Európai Unió Bíróságának C-557/2023. számú ügyben 2024. szeptember 12-én kihirdetett ítélete

[25] A 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: KPSZ rendelet) a következőképpen kell értelmezni: azzal ellentétben az olyan nemzeti intézkedés, amely veszélyhelyzetre hivatkozással egyrészt arra kötelezi a kereskedőt, hogy bizonyos, e rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeket hatósági áron és a kereskedőnél készleten lévő, a referenciaévben rögzített átlagos napi mennyiségben árusítson, másrészt az e nemzeti intézkedésben előírt kötelezettségek megsértése esetére kötelező jelleggel bírság kiszabását írja elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdésének alkalmazásával befogadta, majd az érdemi elbírálás eredményeként megállapította, hogy az – az alábbiak szerint – érdemben alapos.

[27] A Kúria az elsőfokú bíróság jogerős ítéletét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között – a megjelölt jogszabálysértések mentén – vizsgálta felül.

[28] A Kp. 115. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet, valamint a keresetlevelet visszautasító és az eljárást megszüntető jogerős végzés ellen jogszabálysértésre, illetve a

Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek a kérelem tartalmát illetően kétirányú kötelezettsége áll fenn. Egyrészről – a Kp. 117. § (4) bekezdéséből következően – meg kell jelölnie a kérelem befogadhatóságának okát, másfelől konkrét jogszabályhely megjelölésével elő kell adnia, hogy a jogerős ítéletet mely indokok alapján tartja jogszabálysértőnek, illetve olyan közzétett kúriai határozatra kell hivatkoznia, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér. Ebből az is következik, hogy amennyiben a felperes a felülvizsgálati kérelmében a keresetében foglaltakat mechanikusan megismételve változtatlanul az alperes eljárását kifogásolja, és az alperes által megsérteni vélt, az alperes eljárására vonatkozó jogszabályhelyeket (Ákr.) jelöli meg anélkül, hogy ezt a jogerős ítélet megállapításán (avagy éppen annak hiányán) keresztül tenné, az a fent részletezett követelménynek nem felel meg, így a felülvizsgálat alapját sem képezheti.

[29] A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria korábban közzétett határozataiban (Pfv.III.20.924/2020/6.; Kfv.I.37.021/2022/7.; Kfv.I.35.291/2022/6.) foglalt jogértelmezéstől. A Kúriai következetes gyakorlata (Kfv.III.37.108/2022/2., Kfv.III.37.118/2022/2. Kfv.VI.37.039/2022/2., Kfv.VII.45.159/2022/2., Kfv.VII.45.215/2022/2., Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.II.60.019/2021/18., Jpe.I.60.006/2020/11.) szerint ilyen esetben a felülvizsgálati kérelemnek már a befogadás körében ki kell fejtenie, hogy a felülvizsgálni kért és a közzétett kúriai döntés(ek) miért összevethetők (ügyszorosság). Ennek körében be kell mutatni a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága között. Az állított eltérés vizsgálatának megkerülhetetlen követelménye, hogy a felülvizsgálni kért és a közzétett kúriai döntés(ek) ugyanazon jogszabályi rendelkezésre vonatkozzanak.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében maga sem állítja, hogy a hivatkozott, korábban közzétett döntések az Árstör r. vagy más, a jogerős ítéletben alkalmazott jogszabályra vonatkoznának azokat a Kúria más tárgyú (gépjármű felelősségbiztosítás, munkáltatói kölcsönt fedező jelzáloghitel megfizetése, adótartozás megfizetése) ügyekben hozta, ennek megfelelően más jogszabályokat alkalmazott. A döntések hasonlósága a jogértelmezés általános, az Alaptörvény 28. cikkében írt szabályára korlátozódik, és ebben a tekintetben a korábbi döntésekkel ellentétes jogértelmezést a jogerős ítélet nem tartalmaz. A felperesnek az az állítása, miszerint az Árstör r. alaptörvény-konform értelmezése nem az áru „minden pillanatban” való elérhetőségét teszi kötelezővé, hanem a rendszeres utántöltést írja elő, nem teszi összevethetővé az eltérő tárgyú kúriai határozatokat, mert ténylegesen a saját értelmezését veti össze az alapítéletben foglaltakkal.

[31] A perbeli eljárás megismételt eljárás. Az alapítéletben az elsőfokú bíróság vizsgálta a támadott határozat jogalapját, és megállapította, hogy a felperes a csirkefarhát termék tekintetében megsértette az Árstör r. 2. § (1) bekezdés c) pontját, a jogsértést az alperes megalapozottan állapította meg. A felek az alapítélet ellen rendkívüli perorvoslattal nem éltek.

[32] A Kúria gyakorlata e vonatkozásban egyértelmű: az alperest új eljárásra kötelező jogerős alapítéletben szereplő iránymutatás tartalma és jogszerűsége az új eljárásban hozott döntés elleni közigazgatási pernek nem tárgya, annak vitatására csak az alapítélet elleni rendkívüli jogorvoslat igénybevétele során van jogszerű lehetőség {pl. Kfv.IV.35.154/2017/6., indokolás [38], Kfv.IV.35.266/2020/6., indokolás [27], [29]; Kf.IV.39.008/2022/6., indokolás [40], [55]; Kfv.VII.45.029/2023/16., indokolás [25]; Kfv.VII.45.035/2023/6., indokolás [25], [33], Kfv.VII.37.467/2023/10. indokolás [54]}. A megismételt eljárás kereteit így az alapítéletben adott – perorvoslattal nem támadott – iránymutatás jelölte ki. Az alperest a

megismételt eljárás során nem pusztán a korábbi határozatának jogszabálysértő voltára tett megállapítások kötötték, hanem az új eljárásra anyagi jogerővel meghatározott követelmények, instrukciók. Az alapítéletben elbírált jogkérdések és az azokhoz kapcsolódó iránymutatások kötik a megismételt eljárásban ítélő bíróságot és a Kúriát is {Jpe.III.60.037/2022/12., indokolás [47]}. Ha a fél nem nyújt be felülvizsgálati kérelmet az alapügyben hozott jogerős határozat ellen, a megismételt eljárásban hozott határozat felülvizsgálata nem terjedhet ki a korábban jogerőre emelkedett jogkérdésre.

[33] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kifejezetten a határozat jogalapja tekintetében tett arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a kérelme az Ársop r. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti folyamatosságra nem terjed ki. Az Árstop r. 2. § (1) bekezdés b) pontjának általa állított helyes értelmezésére pedig úgy hivatkozott, hogy ezen rendelkezést a jogerős ítélettel, így a megismételt eljárásban elbírált jogkérdésekkel nem kötötte össze.

[34] Az alapítélet iránymutatása alapján a megismételt eljárás a szankció fajtájának megállapítására és annak mérlegelésére terjedhetett ki.

[35] A felperes a felülvizsgálati kérelmében – a befogadás körében – is hivatkozott az akkor még folyamatban lévő, az Európai Unió Bírósága előtt indult C-557/23. számú eljárásra. Időközben ezen eljárás befejeződött, a 2024. szeptember 12-én meghozott ítélet (ECLI:EU:C:2024:737) az Árstop r. egyes rendelkezéseit abból a szempontból vizsgálta, hogy a KPSZ-rendeletet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti intézkedés, amely veszélyhelyzetre hivatkozással egyrészt arra kötelezi a kereskedőt, hogy bizonyos, e rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeket hatósági áron és a kereskedőnél készleten lévő, a referenciaévben rögzített átlagos napi mennyiségben árusítson, másrészt az e nemzeti intézkedésben előírt kötelezettségek megsértése esetére kötelező jelleggel bírság kiszabását írja elő.

[36] Az Európai Unió Bírósága ítélete 46-48. pontjaiban megállapította, hogy még ha feltételezzük is, hogy a vitatott kormányrendelet (azaz az Árstop r.) alkalmas arra, hogy a megfizethető árú alapvető élelmiszerekkel történő ellátás biztosítása révén védje a hátrányos helyzetben lévő fogyasztókat és küzdjön az infláció ellen, e kormányrendelet meghaladja az e célok eléréséhez szükséges mértéket {lásd analógia útján: 2021. március 11-i Bizottság kontra Magyarország (Árrések) ítélet, C-400/19., EU:C:2021:194, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat}. A kereskedők hatékony versenyfeltételek melletti – a KPSZ-rendelet által biztosított – szabad piacra jutásának sérelme, valamint következképpen az ellátási lánc egészében keletkező zavarok, amelyeket az e kereskedőkkel szemben előírt hatósági árak és ez utóbbiak azon kötelezettsége okoz, hogy az érintett termékekből meghatározott mennyiséget árusítsanak, meghaladják az Árstop r. által kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket. Összességében az ítélet szerint ellentétes az uniós joggal egyrészt az egyes mezőgazdasági termékeket hatósági áron és a kereskedőnél készleten lévő, a referenciaévben rögzített átlagos napi mennyiségben történő árusítására vonatkozó kötelezettség, másrészt az e kötelezettségek megsértése esetére kötelező jelleggel előírt bírság kiszabása is.

[37] A jelen megismételt eljárás tárgya a fentiek szerint az ismertetett nemzeti intézkedésen alapuló, kötelező jelleggel előírt bírság, ezért a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a C-557/2023. számú ügyben hozott ítélet relevanciával bír, a kérdésre adott válasz érdemben befolyásolja a jogvita megoldását (l. C-238/81. számú CILFIT ügy), ugyanis az alapul fekvő nemzeti intézkedés megsértésére bírság nem alapítható.

[38] A fentiekre figyelemmel – tekintettel a Kúria hasonló tárgyú ügyben hozott Kfv.III.37.488/2024/5. számú határozatában foglaltakra is –, mivel az alperes a határozatát az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésre alapította, a Kp. 85. § (3) bekezdés b) pontja és 92. § (1) c) pontja értelmében a határozat megsemmisítésének van helye.

[39] Minderre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság jogerős ítéletét a Kp. 121. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az alperes az alapítélet által kijelölt tárgykörben folytatott, jelen ítélet alapján megismételt eljárásban a felperessel szemben szankciót nem alkalmazhat.

A döntés elvi tartalma

[40] *1. Az alapítéletben elbírált jogkérdések és az azokhoz kapcsolódó iránymutatások kötik a megismételt eljárásban ítéelő bíróságot és a Kúriát is. Ha a fél nem nyújt be felülvizsgálati kérelmet az alapügyben hozott jogerős határozat ellen, a megismételt eljárásban hozott határozat felülvizsgálata nem terjedhet ki a korábban jogerőre emelkedett jogkérdésre.*

2. A közigazgatási határozat megsemmisítésének van helye, ha a közigazgatási szerv a cselekményét kizárólag az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésre alapította.

Záró rész

[41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[42] A felperes felmerült elsőfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére az alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles. A Kúria a kereseti és a felülvizsgálati perköltség viseléséről, összegéről a Pp. 82. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra is figyelemmel döntött, megállapítva, hogy a felszámítás a jogszabályoknak megfelelő és arányos volt.

[43] Az alperesnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés *c)* pontja alapján fennálló teljes személyes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett kereseti és felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

[44] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § *d)* pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2025. február 18.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke

Kúria
VII.Kfv.37.617/2024/8/I

10

Dr. Varga Eszter s.k.
előadó bíró

Dr. Remes Gábor s.k.
bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

Dr. Szilas Judit s.k.
bíró